O‘zbekiston

Metama’lumot

Davlat va nodavlat sektorlari bo‘yicha asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalar

Ishlab chiqilgan sana:	29.11.2021
Oxirgi yangilangan sana:	29.11.2021

0. Asoslar

0.1 Qonuniy asoslar

0.1.1 Statistik ma’lumotlarni yig‘ish, qayta ishlash va tarqatish uchun javobgarlik

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi 2021-yil 11-avgustda qabul qilingan “Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Qonuniga muvofiq mustaqil ravishda o‘z faoliyatini yuritadi.

Ushbu Qonunning maqsadi rasmiy statistika sohasidagi munosabatlarni tartibga solishdan iborat. Qonunning amal qilishi rasmiy statistikani tayyorlovchilarga va undan foydalanuvchilarga, respondentlarga hamda ma’muriy ma’lumotlarni yetkazib beruvchilarga, shuningdek ular o‘rtasida yuzaga keladigan, rasmiy statistikani tayyorlash, tarqatish va muvofiqlashtirish bilan bog‘liq bo‘lgan munosabatlarga nisbatan tatbiq etiladi.

2017-yil 2-sentabrda tasdiqlangan va Davlat statistika qo‘mitasining vakolatlari, funksiyalari va tarkibini aniqlab beradigan “O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi to‘g‘risida Nizom”ga muvofiq Davlat statistika qo‘mitasi milliy statistika tizimini muvofiqlashtirish, monitoring va nazorat qilishga mas’ul, shuningdek ma’lumotlarni yig‘ish, qayta ishlash, tahlil qilish va tarqatish bo‘yicha asosiy organ bo‘lib hisoblanadi. Shu bilan birga, xalqaro standartlarga mos yagona statistika uslubiyati bilan ta’minlash vazifalarini bajaradi.

Rasmiy statistika to‘g‘risidagi Qonunning 14-moddasiga muvofiq davlat statistika organlari quyidagi huquqlarga ega:

- davlat va xo‘jalik boshqaruvi organlaridan, fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlaridan, banklardan hamda boshqa tashkilotlardan statistika kuzatuvi shakllarini olish va statistika kuzatuvi ma’lumotlaridan statistika maqsadlarida foydalanish;
- statistik birliklar faoliyatining statistika kuzatuvlarini o‘tkazish va olingan birlamchi ma’lumotlardan statistika maqsadlarida foydalanish;
- jismoniy shaxs bo‘lgan respondentlarni statistika kuzatuvlarida ishtirok etganligi uchun rag‘batlantirishni amalga oshirish;
- davlat va xo‘jalik boshqaruvi organlaridan, shuningdek boshqa tashkilotlardan statistika dasturlarini bajarish uchun zarur bo‘lgan axborotni so‘rash hamda olish;
- rasmiy statistikani tayyorlash uchun zarur bo‘lgan statistika ma’lumotlarini yig‘ishga jismoniy va yuridik shaxslarni qonunchilikka muvofiq shartnoma asosida jalb etish;

- statistika ma’lumotlarini yig‘ish, ularga ishlov berish, ularni umumlashtirish, tahlil qilish, tarqatish va saqlashning zamonaviy usullari va vositalaridan foydalanish hamda ularni milliy statistika tizimiga joriy etish;

- statistika ma’lumotlarini taqdim etish bilan bog‘liq qoidabuzarliklar aniqlangan taqdirda, ularni bartaraf etish haqida ko‘rsatmalar berish va statistika ma’lumotlariga tegishli tuzatishlar kiritish;

- statistika hisobotlarini taqdim etish tartibini buzgan mansabdor shaxslarga nisbatan ma’muriy jazo choralarini qonunga muvofiq o‘z vakolatlari doirasida qo‘llash.

2017-yil 12-sentabrdagi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining F-5054-son farmoyishiga muvofiq, mamlakatdagi iqtisodiy va moliyaviy ma’lumotlar Xalqaro Valyuta Fondining kengaytirilgan umumiy ma’lumotlar tarqatish tizimi (k-MTUT)ga to‘g‘ri kelishi va uning doirasida muvofiqlashtirilishi kerak.

0.1.2 Ma’lumot ishlab chiqaruvchi tashkilotlar o‘rtasida ma’lumotlar almashinuvi va muvofiqlashtirish

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 11-moddasiga asosan rasmiy statistikani tayyorlovchilar statistika ma’lumotlarini ishlab chiqishda xalqaro darajada tavsiya etiladigan tushunchalarga, tasniflarga va uslubiyatga amal qiladi.

Vakolatli davlat organi rasmiy statistikaning boshqa tayyorlovchilarining faoliyatini statistika dasturlari doirasida muvofiqlashtiradi.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar statistika ma’lumotlarini tayyorlash uslubiyatini o‘z vakolatlari doirasida muvofiqlashtiradi.

Rasmiy statistikaning boshqa tayyorlovchilarining statistika uslubiyatlarida xalqaro tavsiyalarga nomuvofiqlik aniqlangan taqdirda vakolatli davlat organi statistika uslubiyatlari auditi yakunlariga ko‘ra ushbu tayyorlovchilarga ijro etilishi majburiy bo‘lgan taqdimnomalar kiritish huquqiga ega.

Milliy statistika tizimiga kiruvchi rasmiy statistikaning boshqa tayyorlovchilari tomonidan statistika ma’lumotlarini shakllantirish va vakolatli davlat organi bilan axborot almashinuvini ta’minlash uchun mas’ul bo‘lgan bo‘linmalar tashkil etiladi.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar hamda ma’muriy ma’lumotlarni yetkazib beruvchilar o‘zlarida mavjud bo‘lgan statistika ma’lumotlarini va (yoki) ma’muriy ma’lumotlarni vakolatli davlat organiga statistika dasturlarida belgilangan tartibda va muddatlarda bepul taqdim etadi.

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 10-moddasiga asosan, Statistika kengashi vakolatli davlat organi huzuridagi rasmiy statistikaning rivojlantirilishi, faoliyat ko‘rsatishi va muvofiqlashtirilishi masalalari bo‘yicha kollegial maslahat organidir.

Statistika kengashining tarkibi davlat boshqaruvi organlarining, ilmiy-tadqiqot tashkilotlarining, nodavlat notijorat tashkilotlarining vakillari, shuningdek statistika bo‘yicha milliy ekspertlar orasidan tuziladi.

0.1.3 Respondentlar individual ma’lumotlarining maxfiyligi

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 27-moddasiga asosan, rasmiy statistikani tayyorlovchilar tasarrufidagi mavjud individual ma’lumotlardan faqat statistika maqsadlarida, jamlanma statistika ma’lumotlarini shakllantirish uchun foydalaniladi.

Davlat organlari, fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlari va boshqa tashkilotlar, shu jumladan xalqaro tashkilotlar tomonidan individual ma’lumotlardan tergov, nazorat qilish, sud muhokamasi, ma’muriy qarorlar qabul qilish maqsadida yoki jismoniy va yuridik shaxslarga yoki uy xo‘jaliklariga taalluqli boshqa maqsadlarda foydalanilishi mumkin emas.

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi to‘g‘risida Nizomda, Davlat statistika qo‘mitasi yuridik va jismoniy shaxslarning, shu jumladan, yakka tartibdagi tadbirkorlar faoliyatining statistika kuzatuvlarini olib borish va olingan ma’lumotlardan statistika maqsadlarida foydalanish huquqiga ega ekanligi hamda olingan statistik ma’lumotlarning maxfiyligini va davlat sirlariga ega bo‘lgan statistik ma’lumotlarning himoya qilinishini ta’minlashi belgilab qo‘yilgan.

Davlat statistika qo‘mitasi xodimlari axloq kodeksiga, shu jumladan maxfiylik prinsiplariga rioya qilishlari, o‘zlarining vazifalarini bajarishda ularga taqdim etilgan har qanday individual ma’lumotlarni oshkor qilmasliklari kerak.

Ularni lavozimga tayinlash paytida majburiyatlari haqida ma’lumot beriladi. Davlat statistika qo‘mitasining har bir xodimi ma’lumotlarni oshkor qilmaslik majburiyatini o‘z ichiga olgan shartnomaga qo‘l qo‘yishi shart.

0.1.4 Statistik hisobotlarni taqdim etish

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 14-moddasiga asosan, davlat statistika organlari davlat va xo‘jalik boshqaruvi organlaridan, fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlaridan, banklardan hamda boshqa tashkilotlardan statistika kuzatuvi shakllarini olish huquqiga ega. O‘zbekiston Respublikasining Ma’muriy javobgarlik to‘g‘risidagi kodeksining 215-moddasiga muvofiq mansabdor shaxslarning statistika kuzatuvini olib borish uchun zarur bo‘lgan hisobot va boshqa ma’lumotlarni taqdim etmaslikda ifodalangan statistika hisobotlarini taqdim etish tartibini buzishi, hisobot ma’lumotlarini buzib ko‘rsatishi yoki hisobotlarni taqdim etish muddatlarini buzishi bazaviy hisoblash miqdorining yetti baravaridan o‘n baravarigacha miqdorda jarima solishga sabab bo‘ladi.

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 16-moddasiga asosan, Statistika dasturlariga binoan statistika kuzatuvlarini o‘tkazish chog‘ida respondentlar rasmiy statistikani tayyorlovchilarga ishonchli va to‘liq ma’lumotlarni rasmiy statistikani tayyorlovchi tomonidan belgilangan tartibda va muddatlarda bepul taqdim etishi shart.

0.2 Resurslar

0.2.1 Kadrlar, moddiy-texnika bazasi, kompyuter vositalari va moliyalashtirish

Asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalarning davlat va nodavlat sektori bo‘yicha Markaziy apparatda 8 nafar xodim va hududiy statistika boshqarmalarining investitsiya va qurilish bo‘limlarida 2-3 nafar xodim shug‘ullanadi.
Asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalarning davlat va nodavlat sektori bo‘yicha statistik ma’lumotlarni shakllantirish hamda qo‘yilgan vazifalarni bajarish uchun xodimlar soni etarli.

Barcha xodimlar oliy ma’lumotga ega va har ikki yilda kamida bir marta, Davlat statistika qo‘mitasining O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi huzuridagi Kadrlar malakasini oshirish va statistik tadqiqotlar institutida malakasi oshiriladi.

Har bir ish o‘rni shaxsiy kompyuter bilan ta’minlangan, dasturiy ta’minot muntazam yangilanib turiladi.

Taqdim etilayotgan moliyaviy resurslar qurilish statistikasi bo‘yicha statistika dasturida belgilangan ishlarni bajarish uchun etarli.

1. Beg‘arazlik

1.1 Kasbiy mahorat

1.1.1 Statistikaning xolisligi

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunining 6-moddasiga asosan, rasmiy statistikasining asosiy prinsiplari, jumladan beg‘arazlik va xolislik hisoblanadi.

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunining 13-moddasiga asosan, Davlat organlari, boshqa tashkilotlar va ularning mansabdor shaxslari davlat statistika organlarining ushbu Qonunga muvofiq amalga oshirilayotgan faoliyatiga aralashishga haqli emas.

Hududiy statistika boshqarmalari, tumanlarning (shaharlarning) statistika bo‘limlari mahalliy davlat hokimiyati organlaridan mustaqil bo‘lib, bevosita vakolatli davlat organiga bo‘ysunadi.

Mazkur statistik ma’lumotni ishlab chiqishda boshqa davlat organlarining aralashishiga yo‘l qo‘yilmagan va kasbiy mustaqillik to‘liq ta’minlangan.

Kadrlarni tanlab olish va ularni yuqori lavozimlarga tayinlashda, ularning statistika sohasida tajribasi va kasbiy malakasi e’tiborga olinadi. Boshqarma xodimlari malakasini oshirish Davlat statistika qo‘mitasi huzuridagi Kadrlar malakasini oshirish va statistik tadqiqotlar instituti tomonidan tashkil etiladigan o‘quv kurslarida hamda xalqaro tashkilotlar tomonidan tashkil etiladigan o‘quv kurslari, o‘quv-amaliy seminarlarda ishtirokini ta’minlash orqali ta’minlanadi. Boshqarma xodimlari Kadrlar malakasini oshirish va statistik tadqiqotlar institutida tashkil etilgan o‘quv kurslarida ma’ruzalar bilan ishtirok etadi. Ommaviy axborot vositalarida Boshqarma xodimlarining ilmiy maqolalarini e’lon qilib borish tashkil etilgan.

1.1.2 Manbalar, uslublar va tarqatish usullarini tanlash

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 33-moddasiga muvofiq:

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar rasmiy statistikaning sifatini doimiy asosda baholab boradi. Sifat kafolatini ta’minlash uchun rasmiy statistika rasmiy statistikaning qamrovi, tushunchalari, statistik birliklari va tasniflariga taalluqli umumiy prinsiplar hamda usullar asosida tayyorlanadi va tarqatiladi.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar rasmiy statistikaning sifatini yaxshilash maqsadida ma’lumotlarni tahlil etish va tahrir qilish, turli manbalardan olingan ma’lumotlarni birlashtirish, ma’lumotlarni statistika maqsadlarida bir-biriga bog‘lashni va solishtirishni amalga oshirish hamda baholashning statistik usullaridan foydalanish huquqiga ega.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar tayyorlash jarayonida foydalaniladigan manbalar va usullarni, shuningdek yakuniy ma’lumotlar to‘plamlarini hujjatlashtirib boradi. Rasmiy statistikadan foydalanuvchilar statistika ma’lumotlarining manbalari va ularni tayyorlash usullari hamda rasmiy statistika ma’lumotlarining sifati to‘g‘risida metama’lumotlar yordamida xabardor qilinadi.

1.1.3 Statistik ma’lumotlarni noto‘g‘ri talqin qilish yoki undan noto‘g‘ri foydalanish bo‘yicha sharh

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi to‘g‘risidagi Nizomda (15-band) Davlat statistika qo‘mitasi rasmiy statistik ma’lumotlardan noto‘g‘ri foydalanish va talqin qilish holatlarini ko‘rib chiqish hamda ular bo‘yicha tushuntirishlar berish huquqiga ega ekanligi belgilab qo‘yilgan.

Unga ko‘ra, Davlat statistika qo‘mitasi statistik ma’lumotlarni noto‘g‘ri talqin qilish va statistik ma’lumotlardan noto‘g‘ri foydalanilganda o‘z izohini berishi mumkin.

1.2 Shaffoflik

1.2.1 Statistik ma’lumotlarni yig‘ish, qayta ishlash va tarqatish qoidalari va tartibining oshkoraligi

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 6-moddasiga binoan, rasmiy statistikaning asosiy prinsiplari tushunarlilik va shaffoflik. Statistik ma’lumotlarni yig‘ish, qayta ishlash va tarqatish bo‘yicha shartlar O‘zbekiston Respublikasining statistikaga oid qonun hujjatlarida keltirilgan. Ushbu qonunchilik choralari veb-saytga joylashtirilgan va jamoatchilikni ular bilan tanishish imkoniyati mavjud. “Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonun va statistik ma’lumotlarni ishlab chiqish va tarqatish muddatlari aniq ko‘rsatilgan statistika dasturi Qo‘mita rasmiy veb-saytiga (www.stat.uz) joylashtirilgan. Qonun Oliy Majlis byulletenida, normativ-huquqiy hujjatlar bazasi (norma), shuningdek Adliya vazirligining www.lex.uz manzilida joylashgan ma’lumotlar bazasida ham mavjud. Statistik ma’lumotlarni shakllantirish uchun respondentlar tomonidan

taqdim etiladigan statistika hisoboti shakllari Qo‘mita rasmiy veb-saytida foydalanuvchilar uchun oldindan e’lon qilinadi.

1.2.2 Hukumatning statistik ma’lumotlar e’lon qilinishidan oldin ko‘rishning ichki imkoniyati

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

Hukumat Davlat statistika qo‘mitasi tomonidan tayyorlangan statistik ma’lumotlarni ularni e’lon qilish vaqtidan oldin ko‘rish imkoniyatiga ega emas. Statistik ma’lumotlarni tarqatishda davlat statistika organlari mustaqildir. Davlat organlarining aralashuviga yo‘l qo‘yilmaydi (“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 13-moddasi). Faqat Qo‘mita raisi, uning o‘rinbosarlari va mas’ul xodimlar statistik ma’lumotlar e’lon qilinishidan oldin ularni ko‘ra oladi.

1.2.3 Statistik ma’lumotlarning atributlari (belgilari)

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

Jamoatchilikka e’lon qilinayotgan bosma statistik nashrlar, axborotnomalar, ommaviy axborot vositalarida berilayotgan ma’lumotlarning Davlat statistika qo‘mitasi tomonidan ishlab chiqilganligi uning logotipi va izohlari orqali aniq belgilanadi.

1.2.4 Uslubiyatlar, ma’lumotlar manbasi va statistik usullardagi asosiy o‘zgarishlar haqida oldindan xabardor qilish

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

Yangi uslubiyatga o‘tishdan, mavjud uslubiyatlar va usullarga sezilarli o‘zgartirishlar kiritishdan oldin Davlat statistika qo‘mitasi jamoatchilikni oldindan xabardor qiladi. Davlat statistika qo‘mitasi o‘z rasmiy veb-saytida foydalanuvchilarni qanday o‘zgarishlar kutayotganini tushuntiruvchi tegishli uslubiy ko‘rsatmalarni joylashtiradi. Maqolalar, yangiliklar va matbuot anjumanlarida kutilayotgan o‘zgarishlar jamoatchilikka yetkaziladi.

1.3. Axloq me’yorlari

1.3.1 Xodimlarning axloq me’yorlari bo‘yicha ko‘rsatmalar

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

Davlat statistika qo‘mitasi xodimlari uchun Odob-axloq qoidalari tasdiqlangan. Ular axloq kodeksiga, shu jumladan maxfiylik prinsipiga rioya qilishlari, o‘zlarining vazifalarini bajarishda ularga taqdim etilgan har qanday ma’lumotlarni oshkor qilmasligi kerak. Ular lavozimga tayinlanayotganda ushbu majburiyatlar haqida tushuntirishlar beriladi. Davlat statistika qo‘mitasi xodimi individual ma’lumotlarni oshkor qilmaslik majburiyatini olgan shartnoma tuzishi shart.

2. Uslubiyat

2.1 Konsepsiya va tushunchalar

2.1.1 Konsepsiya va tushunchalar

Nomoliyaviy aktivlarga investitsiyalar:

1. Asosiy kapitalga oʻzlashtirilgan investitsiyalarning davlat va nodavlat sektori boʻyicha statistik ma’lumotlarni hisoblash uslubiy asoslari Oʻzbekiston Respublikasi Davlat statistika qoʻmitasining Oʻzbekiston Respublikasi Davlat statistika qoʻmitasining 2021 yil 25 noyabr 49 sonli qarori bilan tasdiqlangan “Nomoliyaviy aktivlarga investitsiyalar umumiy hajmini shakllantirish boʻyicha uslubiy nizom”; “Milliy hisoblar tizimi 2008”; Oʻzbekiston Respublikasi Davlat statistika qoʻmitasining 2018 yil 26 yanvardagi 2-son qarori bilan tasdiqlangan “Yakka tartibdagi uy-joy va hovli hududi xoʻjaliklari qurilishlariga aholi xarajatlarini baholash boʻyicha uslubiy nizom”ga Shaharsozlik normalari va qoidalari (ShNK 4.01.16-09) “Qurilish bahosini shartnomaviy joriy narxda aniqlash qoidalari”ga asosan hisoblanadi.

2. Davlat statistika qoʻmitasi tomonidan asosiy kapitalga oʻzlashtirilgan investitsiyalarning davlat va nodavlat sektorini hisoblash uslubiy asoslari xalqaro standartlar talablariga moslashtirilgan uslubiyatni qoʻllagan holda Xalqaro valyuta jamgʻarmasi missiyasining tavsiyalariga muvofiq ravishda amalga oshiradi.

2.2 Statistik qamrov

2.2.1 Statistik qamrov

2.2.1.1 Ma’lumotlarning statistik qamrovi

Ma’lumotlarning geografik qamrovi Qoraqalpogʻiston Respublikasi, 12 ta viloyat va Toshkent shahrini oʻz ichiga oladi.

Asosiy kapitalga oʻzlashtirilgan investitsiyalarning davlat va nodavlat sektori boʻyicha umumiy hajmi quyidagi investitsiya faoliyatlarini oʻz ichiga oladi:

- yirik korxonalar;
- kichik korxona va mikrofirmalar;
- fermer xoʻjaliklari;
- investitsiya faoliyatini olib boruvchi notijorat tashkilotlari;
- yakka tartibdagi uy-joy qurilishi ishlari boʻyicha, uy xoʻjaliklari faoliyatini baholash.

2.2.1.2 Statistik qamrovdan istisnolar

Hech qanday istisnolar yoʻq.

2.2.1.3 Aniqlanmagan faoliyat

Yashirin iqtisodiyot hisobga olinmaydi.

2.3 Tasniflash/sektorlar bo‘yicha taqsimlash

2.3.1 Tasniflash/sektorlar bo‘yicha taqsimlash

Asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalarning davlat va nodavlat sektorining statistik ma’lumotlarini taqsimlash O‘zbekiston Respublikasi iqtisodiy faoliyat turlari tasniflagichi (IFUT, 2-taxrir) ga muvofiq amalga oshiriladi, mazkur tasniflagich Evropa Ittifoqidagi iqtisodiy faoliyat tasniflagichi (NACE rev.2)ga mosdir.

Hisobning asosiy birligi bu – institutsional birlikdir.

2.4 Hisobga olish asoslari

2.4.1 Baholash

Nomoliyaviy aktivlarga investitsiyalar:

Davlat va nodavlat sektorining asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalar davlat va nodavlat sektorining statistik hisobi, qo‘shimcha qiymat solig‘ini qo‘shgan holda, hisobot davrida amaldagi narxlarda, to‘lov amalga oshirilgan paytdan qat’iy nazar, haqiqatda o‘zlashtirilgan hajm miqdorida amalga oshiriladi.

2.4.2 Hisobga olish asosi

Tranzaktsiya va oqimlar 2008 yilgi MHT tavsiyalariga muvofiq keladigan hisoblash usuli bilan ro‘yhatga olinadi.

2.4.3 Yalpi/sof ko‘rsatkichlarni hisoblash tartib-taomillari

Davlat va nodavlat sektori bo‘yicha asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalarning hajmiga iqtisodiy faoliyatning barcha turlaridagi yuridik shaxslar, shuningdek, jismoniy shaxslar tomonidan - turar joy va noturar joy obyektlari qurilishi, ko‘p yillik o‘simliklar va asosiy podani shakllantirish uchun sotib olingan zotli yirik qoramollar, qo‘ylar, echkilar, tuyalar, otlar, cho‘chqalar va boshqa jonvorlarga xarajatlardan iborat.

Statistik taxlilni o‘tkazish maqsadlarida iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha – investitsiya obyektni mo‘ljalangan vazifasi bo‘yicha iqtisodiy faoliyat turlari umumdavlat tasniflagichi (IFUT, 2-taxrir) ga muvofiq davlat va nodavlat sektori bo‘yicha asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalarning tarkibi quyidagicha: respublika bo‘yicha vazirlik va idoralar; respublika bo‘yicha hududlar va xo‘jalik yurituvchi subyektlarning mulkchilik shakllari kesimida shakllanadi.

3. Aniqlilik va ishonchlilik

3.1 Birlamchi ma’lumotlar

3.1.1 Birlamchi ma’lumotlarni yig‘ish asoslari

Keng qamrovli va muntazam yangilanadigan korxonalar reestri asosida korxonalarda statistik kuzatuvlari o‘tkaziladi.

Statistik faoliyatni amalga oshirish uchun Vazirlar Mahkamasining 2012 yil 25 sentabrdagi "Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri to‘g‘risidagi Nizomni tasdiqlash to‘g‘risida"gi 274-son qaroriga muvofiq faoliyat ko‘rsatuvchi keng qamrovli va muntazam yangilanadigan korxonalar registri (Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri) hamda Vazirlar Mahkamasining 2017 yil 9 fevraldagi "O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining "Tadbirkorlik subyektlarini davlat ro‘yxatidan o‘tkazish va hisobga qo‘yish tizimini takomillashtirish to‘g‘risida" 2016 yil 28 oktabrdagi PQ-2646-son qarorini amalga oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida"gi 66-son qarori hisoblanadi.

Korxonalar registrini yuritish tartibi (jumladan, yangi korxonalarni qo‘shish, faoliyatini to‘xtatgan korxonalarni chiqarish, mulkchilik shaklini o‘zgartirish) belgilangan talablarga mos keladi. Ma’lumotlar yig‘ish dasturining keng qamrovli xususiyatini ta’minlash maqsadida shakllangan ma’lumotlar doimiy ravishda tahlil qilinadi. Ro‘y berayotgan jarayonlarni hisobga olgan holda hisobot shakllari vaqti-vaqti bilan ko‘rib chiqiladi.

Davlat va nodavlat sektorida asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalarning umumiy hajmi yilda bir marta, statistika hisobotlarining birlamchi statistik ma’lumotlari bazasida, quyida keltirilgan statistika hisobotlari va kuzatuvlari tomonidan aniqlangan ma’lumotlar asosida shakllantiriladi:

- “Investitsiya faoliyati, bino va inshootlarni foydalanishga topshirish to‘g‘risida”gi (yillik) statistik hisobotini barcha iqtisodiy faoliyat turlarni amalga oshiruvchi yuridik shaxslar, qurilish xo‘jalik boshqaruv organlarini qo‘shgan holda (kichik korxonalar, mikrofirmalar, fermer xo‘jaliklardan, notijorat tashkilotlardan tashqari) taqdim etadilar;

- “Mikrofirma va kichik korxonaning hisoboti” (yillik) – barcha mulkchilik shaklidagi mikrofirma va kichik korxonalar taqdim qiladilar;

- “Fermer xo‘jaligi faoliyati to‘g‘risida hisobot” (yillik) – fermer xo‘jaliklari taqdim etadilar;

- “Notijorat tashkilotining faoliyati to‘g‘risida hisobot” (yillik) Notijorat tashkilotlari (jamoat birlashmalari, ijtimoiy fondlar, nodavlat muassasalar, fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlari va xususiy uy-joy mulkdorlarining shirkatlari (XUJMSh) dan tashqari) taqdim qiladilar;

- “Nodavlat notijorat tashkilotining faoliyati to‘g‘risida” (yillik) Jamoat birlashmalari, ijtimoiy fondlar, nodavlat muassasalar, fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlari taqdim qiladilar;

- “Jismoniy shaxslar tomonidan yakka tartibda qurilgan turar joylarni va noturar binolarni foydalanishga topshiri to‘g‘risida hisobot” (yillik) - Davlat kadastrlari palatasi hududiy boshqarmalari taqdim etadilar;

- “Dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklari faoliyatlari” (yilda ikki marta) - mahallalar fuqarolar yig‘inlari taqdim qiladilar;

- “Foydalanishga topshirilgan yakka tartibdagi uy-joyn tanlanma kuzatuv so‘rovnomasi” (bir martalik) - statistika organlari tomonidan kuzatuv o‘tkaziladi;

- “Dehqon bozorlarida narxlarni ro‘yxatga olish blankasi” (oyda uch marta) - statistika organlari tomonidan kuzatuv o‘tkaziladi.

Har chorakda davlat va nodavlat sektori bo‘yicha asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalarning umumiy hajmi tezkor tartibda yirik korxonalarning hisobot ma’lumotlari asosida va boshqa yuridik shaxslar (investitsiya faoliyati bilan shug‘ullanuvchi kichik korxona va mikrofirmalar, fermer xo‘jaliklari, notijorat tashkilotlari) investitsiyalari hajmini hamda uy xo‘jaliklari faoliyatini (bunda har bir kategoriya bo‘yicha alohida) baholash asosida hisoblanadi.

Sektorlar bo‘yicha asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalar choraklik hajmini tezkor

baholash alohida guruhlari va korxonalar kategoriyalari bo‘yicha amalga oshiriladi.

Sektorlar bo‘yicha asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalar O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasining 2018 yil 26 yanvardagi 2-son qarori bilan tasdiqlangan “Yakka tartibdagi uy-joy va hovli hududi xo‘jaliklari qurilishlariga aholi xarajatlarini baholash bo‘yicha uslubiy nizom”ga asosan har chorakda hisoblanadi.

Har chorakda davlat va nodavlat sektori bo‘yicha asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalarning yakka tartibdagi noturar joy obyektlari quruvchilarining qurilish ishlari hajmi (pudrat tashkilotlarini jalb qilmasdan) Davlat kadastrlari palatasi hududiy boshqarmalari tomonidan taqdim qilinadigan hisobotlari ma’lumotlari asosida shakllantiriladi.

Joriy davrda sotib olingan meva ko‘chatlari, uzumzorlar va tutzorlarning davlat va nodavlat sektori bo‘yicha asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalarning qiymati har gektarda ekilgan xar bir ko‘chat turi va soni bo‘yicha bir ko‘chat narxida aniqlanadi.

3.1.2 Birlamchi ma’lumotlarning ta’rifi, qamrovi, tasniflari, baholanishi va hisobga olish davri

Asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalarning davlat va nodavlat sektori bo‘yicha: Asosiy ma’lumotlarni shakllantirilishi buxgalteriya hisobi va hisobot davridagi muddatga to‘g‘ri keladi.

Bajarilish vaqti choraklik – hisobot davridan keyingi 13 ish kunidan kechiktirmasdan, har yili – hisobot davridan keyingi 6 oydan oshmasdan chiqariladi.

3.1.3 Birlamchi ma’lumotlarning o‘z vaqtida tayyor bo‘lishi

Ma’lumotlarni yig‘ish statistika dasturi tomonidan tartibga solinadi.

Asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalarning davlat va nodavlat sektori bo‘yicha ma’lumotlar ko‘rsatkichlari to‘g‘risidagi choraklik ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi tomonidan hisobot davridan keyingi oyning 13 kunidan kechikmasdan shakllantiriladi va u joriy ma’lumotlar standartiga mos keladi. Yillik ma’lumotlar - hisobot davridan keyingi 6 oydan oshmasdan shakllantiriladi.

3.2 Birlamchi ma’lumotlarni baholash

3.2.1 Birlamchi ma’lumotlarni baholash

Korxonalardan olingan ma’lumotlar nafaqat tuman statistika bo‘limi va viloyat statistika organlari darajasida tahlil qilinadi, qolaversa Davlat statistika qo‘mitasida ham nazorat va tekshiruvdan o‘tadi. Ro‘yhatga olish, tasniflash va xatolarni tekshirishda aniqlangan xato va kamchiliklar albatta respondentlar bilan yana bir bor aniqlashtirilib olinadi.

Dastlabki ma’lumotlar boshqa tegishli ma’lumot manbalari bilan taqqoslash yo‘li orqali tahlil qilinadi.

3.3 Statistik usullar

3.3.1 Birlamchi ma’lumotlar bilan ishlashda statistik usullar

Ayrim toifalar (jismoniy shaxslar va boshqalar) uchun baholash hisob-kitoblari so‘rovnomalar ma’lumotlari bilan kontseptual muvofiqlashtirilgan va umumiy yondashuvlarga ega.

Respondentlar tomonidan taqdim etiladigan ma’lumotlarning majburiyligi “Rasmiy statistikasi to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi qonuni bilan belgilab qo‘yilgan.

Asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalarning davlat va nodavlat sektori bo‘yicha umumiy hajmi yirik korxonalarning hisobot ma’lumotlari asosida, kichik korxona va mikrofirmalar, fermer xo‘jaliklari, notijorat tashkilotlari investitsiyalari hajmini hamda uy xo‘jaliklari faoliyati (bunda har bir kategoriya bo‘yicha alohida) asosida hisoblanadi.

3.3.2 Boshqa statistik jarayonlar

Nomoliyaviy aktivlarga investitsiyalar:

Asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalarning davlat va nodavlat sektori bo‘yicha ma’lumotlari O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasining 2021 yil 25 noyabridagi 49-son qarori “Nomoliyaviy aktivlarga investitsiyalar umumiy hajmini shakllantirish bo‘yicha uslubiy nizom”, “Yakka tartibdagi uy-joy va hovli hududi xo‘jaliklari qurilishlariga aholi xarajatlarini baholash bo‘yicha uslubiy nizom” O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasining 2018 yil 26 yanvardagi 2-son qarori bilan tasdiqlangan uslubiyatlarga asoslanib xisoblanadi.

3.4 Ma’lumotlarni taqqoslash

3.4.1 Oraliq natijalarni taqqoslash

Baholangan va hisobot ma’lumotlari muntazam ravishda solishtirib. Dastlabki va aniqlashtirilgan ma’lumotlar orasida katta tafovut chiqmaydi.

3.4.2 Oraliq ma’lumotlarni baholash

Asosiy oraliq ma’lumotlarda yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan nomuvofiqliklar tahlili o‘tkazilib, ma’lumotlar mos kelmaslik holatini bartaraf etish uchun ko‘rsatkichlar tuzatib boriladi.

3.4.3 Yakuniy statistik ma’lumotlardagi tafovutlar va boshqa nomuvofiqliklarni o‘rganish

Avval nashr etilgan ma’lumotlarda nomuvofiqlik mavjud bo‘lsa, keyingi ma’lumotlarda bu ma’lumotlarga o‘zgartirish kiritiladi. Muvofiqlashtirish boshqa tashkilotlar va korxonalar bilan amalga oshirilishi mumkin.

3.5 Ma’lumotlarni qayta ko‘rib chiqish tahlili

3.5.1 Ma’lumotlarni qayta ko‘rib chiqishni o‘rganish va tahlil qilish

Asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalarning davlat va nodavlat sektori: Dastlabki yillik yanvar-dekabr oylari uchun ko‘rsatkichlar yillik hisobot ma’lumotlari bilan hisobot davridan 6 oydan keyin taqqoslanadi. 2016 yildan boshlab IFUT (2-taxrir) tasniflagichiga o‘tilishi sababli 2010 yildan 2015 yilgacha yillik hajmlar qayta hisoblab chiqildi.

4. Amaliy yaroqlilik

4.1 Davriylik va o‘z vaqtidaligi

4.1.1 Davriylik

Nomoliyaviy aktivlarga investitsiyalar: Davlat va nodavlat sektorining asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalar hajmi har chorakda, aniqlashtirilgan ma’lumotlar esa yillik hisobot asosida hisoblanadi.

4.1.2 O‘z vaqtidaligi

Nomoliyaviy aktivlarga investitsiyalar: Davlat va nodavlat sektorining asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalar statistik ma’lumotlari hisobot davridan keyingi oyning 13 kuni, yillik ko‘rsatkichlar esa hisobot davridan keyin 6 oydan kechikmasdan e’lon qilinadi (MTUT ma’lumotlarini tarqatish standartlariga to‘g‘ri keladi). MTUT ma’lumotlarini nashr qilish taqvimida belgilangan vaqt jadvaliga asosan e’lon qilinadi.

4.2 Qiyosiylik

4.2.1 Ichki qiyosiylik

Statistik qatorlar tasdiqlanib, e’lon qilingandan so‘ng qayta ko‘rib chiqilmaydi.

4.2.2 Vaqt bo‘yicha qiyosiylik

Nomoliyaviy aktivlarga investitsiyalar: 2010 yildan asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalarning davlat va nodavlat sektori dinamik qatorlari mavjud. Davlat statistika qo‘mitasi Xalqaro valyuta jamg‘armasi missiyasining tavsiyalariga ko‘ra, xalqaro standartlar talablariga muvofiq sektorlar bo‘yicha asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalarning hajmini hisoblab boradi.

4.2.3 Sektorlar va sohalar o‘rtasidagi qiyosiylik

Statistik ma’lumotlar MHT ma’lumotlari bilan muvofiqlashtirilgan.

4.3 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqish

4.3.1 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqish jadvali

<u>Nomoliyaviy aktivlarga investitsiyalar:</u> Statistika dasturida nazarda tutilgan muddatlarda, asosiy kapitalga oʻzlashtirilgan investitsiyalarning davlat va nodavlat sektori koʻrsatkichlarining yillik statistik maʼlumotlari koʻrib chiqiladi.

4.3.2 Dastlabki va/yoki qayta ko'rib chiqilgan ma'lumotlarni aynan shu toifasi bo'yicha belgilash

Sektorlar boʻyicha asosiy kapitalga oʻzlashtirilgan investitsiyalarning maʼlumotlar statistika dasturida belgilangan muddatlarda aniqlashtirilgan yillik hisobotlar asosida qayta koʻrib chiqiladi.

4.3.3 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqishni o'rganish va tahlil qilish bo'yicha olingan natijalarni tarqatish

Statistik toʻplamlarda oldingi yil uchun ayrim koʻrsatkichlar qayta koʻrib chiqilishi koʻrsatiladi. Qayta koʻrib chiqilgan (yakuniy) maʼlumotlar Davlat statistika qoʻmitasining nashrlari orqali chop etiladi.

5. Qulayligi

5.1 Ma'lumotlar

5.1.1 Statistik ma'lumotlarni taqdim etish

Asosiy kapitalga oʻzlashtirilgan investitsiyalarning davlat va nodavlat sektori toʻgʻrisidagi maʼlumotlar foydalanuvchilarga "Oʻzbekiston Respublikasining ijtimoiy-iqtisodiy holati", "Oʻzbekiston Respublikasining statistik tasviri" va boshqa nashrlar orqali onlayn va elektron shaklda taqdim etiladi.

5.1.2 Ma'lumotlarni tarqatish vositalari va shakllari

5.1.2.1 Bosma shaklda – Yangi nashr

Asosiy kapitalga oʻzlashtirilgan investitsiyalarning davlat va nodavlat sektori toʻgʻrisidagi maʼlumotlar foydalanuvchilarga "Oʻzbekiston Respublikasining ijtimoiy-iqtisodiy holati", "Oʻzbekiston Respublikasining statistik tasviri" va boshqa nashrlar orqali onlayn va elektron shaklda taqdim etiladi.

5.1.2.2 Bosma shaklda – Oylik byulletenlar

Mavjud emas.

5.1.2.3 Bosma shaklida – Choraklik byulletenlar

Mavjud emas.

5.1.2.4 Bosma shaklda – Yillik byulletenlar

“O‘zbekiston Respublikasining ijtimoiy-iqtisodiy holati”,
“O‘zbekiston Respublikasining statistik tasviri”.

5.1.2.5 Bosma shaklda – Boshqalar

Foydalanuvchilarning maxsus so‘rovlari bo‘yicha jadvallar.

5.1.2.6 Elektron shaklda - Byulleten yoki nashrlar

“Nomoliyaviy aktivlarga investitsiyalar” har choraklik byulleten.

Har chorakda veb saytda “O‘zbekiston Respublikasining ijtimoiy-iqtisodiy holati”, “O‘zbekiston Respublikasining statistik tasviri” nashr etiladi.

Elektron press-reliz har chorakda.

5.1.3. Ma’lumotlarni e’lon qilish jadvali

Davlat statistika qo‘mitasining rasmiy veb-saytida (www.stat.uz) jamoatchilikka oldindan e’lon qilingan rasmiy statistikani e’lon qilish taqvimi hamda yillik statistika dasturida belgilangan muddatlarga muvofiq e’lon qilinadi.

5.1.4 Bir vaqtning o‘zida e’lon qilish

Davlat va nodavlat sektori bo‘yicha asosiy kapitalda o‘zlashtirilgan investitsiyalar bo‘yicha ma’lumotlar barcha foydalanuvchilar uchun Davlat statistika qo‘mitasining rasmiy veb-saytida “O‘zbekistonda qurilish yillik to‘plami” (https://stat.uz/uz/nashrlar/3673-o-zbekistonda-qurilish) rasmiy nashrida e’lon qilingan.

5.1.5 So‘rov bo‘yicha ma’lumotlarni tarqatish

Aniq tafsilotlarga so‘rov bo‘yicha ega bo‘lish mumkin. O‘zbekiston Respublikasining “Rasmiy statistikasi to‘g‘risida”gi qonuniga, “O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi to‘g‘risida”gi nizomga, Statistik axborotlarni tayyorlash va tarqatish ishlarini tashkil etish qoidalari va boshqa me’yoriy hujjatlarga muvofiq, statistik ma’lumotlar foydalanuvchilarga so‘rovlari bo‘yicha belgilangan tartibda taqdim etib boriladi. Statistik axborotlarni tarqatish yuridik va jismoniy shaxslarni yozma so‘rovlari bo‘yicha bosma yoki elektron jadval ko‘rinishda, statistik to‘plamlar, byulletenlar, tezkor axborot shaklida, shuningdek tomonlar o‘rtasidagi axborot almashinuvi to‘g‘risidagi bitimlarga asosan amalga oshiriladi.

5.2 Metama’lumotlar

5.2.1 Konsepsiyalar, statistik qamrov, tasniflar, hisobga olish asoslari, ma’lumotlar manbasi va statistik usullar to‘g‘risidagi hujjatlar va ma’lumotlarni tarqatish

Davlat statistika qo‘mitasining veb saytida statistika ko‘rsatkichlarini shakllantirish va hisoblash uchun uslubiy qo‘llanmalar joylashtirilib kelinadi.

5.3. Foydalanuvchilarga yordam ko‘rsatish

5.3.1 Aloqa bog‘lash bo‘yicha ma’lumotlarni tarqatish

Davlat statistika qo‘mitasi tomonidan e’lon qilingan rasmiy nashrlarda statistik ma’lumotlarni tayyorlash uchun mas’ul xodimlar bilan aloqa bog‘lash bo‘yicha manzillar (pochta, telefon, faks, elektron manzillar va h.k.) ko‘rsatib qo‘yiladi.

9. Rejalar

9.1 Oxirgi

9.1.1 Takomillashtirish rejasi – Oxirgi takomillashtirishlar

Statistika kuzatuvlarining vositalarini (shakllari va anketalari) takomillashtirish.

9.2 Umumiy

9.2.1 Takomillashtirish rejasi – Qisqa muddatli

9.2.2 Takomillashtirish rejasi – O‘rta muddatli

9.3 Moliyaviy

9.3.1 Takomillashtirish rejasi – texnik/moliyaviy ko‘makka talab – Qisqa muddatli

Moliyalashtirish statistika dasturi doirasida ko‘zda tutilgan.

9.3.2 Takomillashtirish rejasi - texnik/moliyaviy ko‘makka talab – O‘rta muddatli

Moliyalashtirish statistika dasturi doirasida ko‘zda tutilgan.

Aloqa bog‘lash uchun shaxs (shaxslar):

F.I.Sh.:	Jomolov Muzafffar Mirzoxitovich
Lavozim:	Boshqarma boshlig‘i
Bo‘linma:	Investitsiya va qurilish statistikasi boshqarmasi
Idora:	O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi
Manzil:	Mustaqillik 63
Shahar/region:	Toshkent shahri
Mamlakat:	O‘zbekiston Respublikasi
Pochta indeksi:	100170
Telefon: mamlakat kodi/shahar kodi/raqam	+998 71 202 8056
Faks: mamlakat kodi/shahar kodi/raqam	
Elektron manzil:	